9. ФРЕНСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ
„АЛФОНС ДЬО ЛАМАРТИН“

гр. София, бул. „Патриарх Евтимий“ № 35,
тел.: 02/9308020, email: lycee@feg.bg

УТВЪРЖДАВАМ

Simona Mariyanova Angelova
Digitally signed by Simona Mariyanova Angelova

д-р инж. Симона Ангелова
ДИРЕКТОР НА 9. ФЕГ
„АЛФОНС ДЬО ЛАМАРТИН“

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО МЕЖДУ УЧЕНИЦИ В 9. ФЕГ „ АЛФОНС ДЬО ЛАМАРТИН“ ГР. СОФИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

I. Определение на понятието „тормоз“

1. **Тормоз** е умишлено причиняване на силна физическа и/или психическа болка на някого, чрез повторяеми действия от страна на някой друг, който е по-силен или е в позиция, която му позволява да злоупотребява с нея в нечия вреда.
2. **Училищният тормоз** се характеризира с повтарящи се негативни действия от страна на един или повече ученици, когато някой умишлено причинява или се опитва да причини травма или дискомфорт на друг ученик чрез физически контакт, чрез думи или по друг начин.
3. **Видове тормоз в училище:**
   3.1. **Физически** тормоз: бутане, блъскане, препъване, ритане, удряне, шамаросване, щипане, затваряне в някое помещение, разрушаване;
   3.2. **Вербален** тормоз: подхвърляне на расистки, сексистки и фанатични забележки, наричане с обидни прякори-етикетиране, изнудване, правене на саркастични забележки, отправяне на заплахи;
   3.3. **Психически тормоз:** разпространяване на слухове и лъжи, заплахи, следене, измъчване, злепоставяне пред другите, демонстриране на надмощие в компания с други ученици, повреждане на лични вещи, кражба и хвърляне на вещи;

3.4. **Социален тормоз:** неглижиране, избягване, одумване, изолиране;

3.5. **Сексуален тормоз:** всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето и/или до създаване на унизителна или обидна обстановка;

3.6. **Кибер** тормоз: изпращане на груби имейли или бележки; злоупотреба с профила на личността във виртуалното пространство; създаване и разпространяване в социалните мрежи на материали, уронващи достойнството и авторитета на личността на учителя, служителя и ученика и/или на институцията.

4. Последици от извършен тормоз между деца н ученици:

4.1. Дълготрайни последици върху психическото здраве на потърпевшия;

4.2. Възможност за отвръщане на удара с удар;

4.3. Сформиране на групи ученици с агресивни прояви с цел отмъщение;

4.4. Невнимание в час;

4.5. Психосоматични заболявания (разстройство на съня, нощна уплаха, главоболие, болки в корема и др.);

4.6. Бягство от училище;

4.7. Депресия, състояние на притеснение, и дори опит за самоубийство.

II. Задължения на учителя:

1. Приконстатиране на тормоз между ученици, незабавна намеса
2. и прекратяване на ситуацията.
3. Отвеждане на участниците в конфликтната ситуация за разговор и изясняване на фактите с педагогически съветник, и/или заместник-директор/директор.
4. Според ситуацията замесените лица може да бъдат насочени за консултации с педагогически съветник.

III. Мерки за намаляване риска от училищния тормоз между ученици в 9. ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“

1. Запознаване на учители, родители и ученици със утвърдения със заповед №РД09-5906/28.12.20l7г. „Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование*.
2. Извършване на оценка нивото на тормоз в 9.ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“ в началото

и края на учебната година, анонимен въпросник посочен в механизма за противодействие на тормоза в училище, с помощта на класни ръководители и педагогическите съветници.

3. Изготвяне на план за дейностите по реализиране на механизма.
4. Провеждане на вътрешно-квалификационни обучения на теми свързани с тормоза в училище.
5. Запознаване с дейността на компетентните органи работещи извън училището по справяне с тормоз между ученици.

IV. Противодействие на училищния тормоз между ученици в 9. ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“

1. Създаване на координационен съвет в 9. ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“ включващ родители, учители, педагогически съветник и ученици.
2. Дейност на координационен съвет: следи за стриктното спазване по взетите мерки за отстраняване на констатиран акт на тормоз между ученици.
3. Състав на координационен съвет според изискванията на утвърдения със заповед №РД09-5906/28.12.2017 г. „Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование“.
4. Плануване на дейности:
   4.1. Включване в плана за час на класа от класните ръководители на теми, относими към механизма за противодействие на тормоза между ученици като: „Толерантност“, „Емпатия“, „Разрешаване на конфликти“, „Уважение и зачитане на различията между култури, етноси и общности“.
   4.2. Открити разговори за тормоза и формиране на умения за справяне с него у учениците.
   4.3. Беседи, проведени от педагогическите съветници и външни лектори на тема: „Трафик на хора“, „Наркотици и видове наркотици“, .„Насилие и видове насилие“, „Тормоз и видове училищен тормоз“.
   4.5.Съвместна дейност с институции на местно и общинско ниво. 4.б.Координиране на действията помежду им.

V. Процедури при установен училищен тормоз между ученици

Ниво на насилия и тормоз	Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
ПЪРВО НИВО НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА: Форми на физическо насилие са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. Форми на психическо насилие са например: омаловажаване, клюкарстване, обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругаене, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни/неприлични коментари, измисляне на прякори, изключване от групови или съвместни дейности, фаворизация/ предпочитания базирани на различие, разпространяване на слухове. Форми на сексуално насилие са например: показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст, съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия. **Форми на кибер насилие** са например: обидни колажи, снимки, видеа, коментари, обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS,	На първо ниво действията се предприемат от Класен ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа индивидуално, за група деца/ ученици или за цялата група/ клас. При наличие на щети от материален характер те се възстановяват. Ако педагогическата работа не дава резултат и насилственото поведение се повтаря, последствията са по-сериозни,	Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника със случаи, защото са първа проява на насилие и не се тълкува като тормоз.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/ интервенция към ВСИЧКИ участници. 2) Класният ръководител/ учителят подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. 3)Уведомяване на родител от класния ръководител/ учителя. 4) Консултации предприемане на индивидуални разговори с участниците от класния ръководител/ учителя и/или педагогически съветник. 5) Мерки и действия от страна на класен ръководител/ учител/ педагогически съветник— намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за Пример на наблюдателите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки действия. 7) Вписва се бележка в електронния дневник.

MMS, съобщения в социалните мрежи и др.), използване на дискриминативни и обидни етикети, използване на език на омраза, кражба на профили.			
ВТОРО НИВО ПОВТАРЯНЕ НА ЕДИН И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ НАСИЛИЕ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ ТОРМОЗ: **Форми на физически** тормоз са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса. **Форми на психически** тормоз са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация, подигравки, отправени пред цели я клас или група, публично унижение, обиди; интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране използване. Форми на сексуален тормоз са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози. Форми на кибер тормоз са например: не поискано заснемане и Разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с влогове,	На второ ниво Действията се предприемат от класен ръководител/ учител заедно с педагогически съветник, председател или член на координационни я съвет и задължително участие на родител, като се уведомява директора. По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция. Координационния съвет прави оценка на риска и може да даде становище за работа по случая. Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, следва да се уведоми директора, който следва да се обърне към отделите за закрила на детето.	Ситуацията на тормоз се описва в Дневника от педагогически съветник по информация на свидетеля на случилото се или класния ръководител/ учителя. Възстановяване на щети при наличие на такива.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/ Интервенция към всички участници. 2) Учителят/ класният ръководител и педагогическият съветник подробно се информират за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Всеки служител, който е станал свидетел на насилието, може да подаде сигнал към ОЗД. 3)Учителят/ класният ръководител съобщава на Координациония съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до ОЗД и/или полицията и се инициира работа по случай. 4)Уведомяване на родител.

блогове, форуми, социални мрежи, заснемане и Разпространение без разрешение, унизителни за детето снимки/видеа, кражба на профил и използване език на омраза.			
ТРЕТО НИВО СИСТЕМНА ЗЛОУПОТРЕБА, КАКТО И СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ЗА КОЙТО И ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА: Форми на физически тормоз са например: сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място ограничаване на движението, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие. Форми на психически тормоз са например: сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, клетви, които накърняват сериозно достойнството, публично унижение, ограничаване на движението, склоняване за употреба на психоактивни вещества, включване в антисоциални групи и организации, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на банди, последиците от които наранява други. Форми на сексуален тормоз са например: съблазняване от друго дете, злоупотреба с	На трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или органите на полицията. Действията на ниво институция се предприемат от директора заедно с Координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родителне е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, следва да се уведоми директора, който следва да се обърне към отделите за	Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника със случаи, като по тях се предприема интензивна работа, включваща ВСИЧКИ участници; правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със Закона за закрила на детето, Наредба за приобщаващото образование, ЗПУО	1)Прекратяване на ситуацията и успокояване/ интервенция към ВСИЧКИ участници. 2)Учителят/класният ръководител и педагогическият съветник подробно се информират за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или органите на полицията. 3)Уведомяване на родител. 4)Консултации предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5)Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. Ако друга организация или услуга е въвлечена в работата с детето или ученика, институцията установява връзка с тези организации или услуги и синхронизира дейностите. 6)Проследяване на изпълнението на предприетите мерки действия. 7)Директорът издава заповед за подкрепа за преодоляване на проблемното поведение.

власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение. **Форми на кибер тормоз са например:** повторно действие на не поискано заснемане и разпространение на снимки и видео записи, злоупотреба с влогове блогове, форуми, социални мрежи, профили и лични данни, заснемане и разпространение на сцени на насилие , разпространение на записи, снимки и видео на детска порнография.	закрила на детето. При материална щета се съставя Протокол за възстановяване на щетата.		

VI. Конкретни действия при установяване на тормоз между деца и ученици

1. Рязко разграничаване на случаите на **тормоз** и тези на **игра**. Необходимо е наблюдение върху поведението на учениците. Намеса от страна на учител да бъде своевременна и при внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.
2. При установяване на тормоз взимане на незабавни мерки по прекратяването му, чрез намеса на учител, класен ръководител, педагогически съветник и заместник-директор и/или директор.
3. Задължително се изслушват всички замесени страни в ситуацията на тормоз и се обявява гласно пред всички участници в срещата причината за създалата се ситуация, нарушено правило и конкретното участие на всяка от страните в конфликта.
4. При ситуации с щети, да се приложи подходът за възстановяване на щетата.
5. При реакции за ученици подложени на тормоз, незабавно установяване на контакт с педагогически съветник, класен ръководител заместник-директор и/или директор.
6. Контакт с класен ръководител на участниците в конфликта и консултация от педагогически съветник за справяне с проблема.
7. Уведомяване, при необходимост и разговор с родителите на участниците в конфликта

8. Определяне със заповед на директора на обща подкрепа за преодоляване на проблемното поведение на упражняващия тормоз ученик
9. Наблюдение от страна на класен ръководител в следващите дни върху поведението на участниците в конфликта.

VII. Връзки с други институции.

1. При необходимост съвместна работа с АЗД район „Средец“.
2. При необходимост контакти с ИДПС 1 РПУ.
3. При необходимост контакти с Фондация „Асоциация Анимус“.
4. Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеене.

Настоящият механизъм е приет на редовно заседание на Педагогически съвет с протокол №16/10.09.2026г.